

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE – WYKŁADY MONOGRAFICZNE 2022/2023
HISTORIA – STUDENCI STUDIÓW I STOPNIA (LICENCJACKIE)

Lp.	Wykładowca	Temat	Semestr	Liczba godz.	Forma zaliczenia	Dzień	Godz.	Sala
1.	dr ANASTAZJA BAUKOVA Narodowy Uniwersytet im. Iwana Franki we Lwowie, Ukraina	ŚWIAT ANTYCZNEJ MITOLOGII <i>Proponowany wykład przewiduje uwzględnienie następujących tematów: filozoficzne znaczenie pojęcia mitu/ wynalazek pisma i los mitu/ kiedy Zeus mówił po polsku?/ cykle mitów jako cecha greckiej historii/ mityczny model świata. Niebo czy Olimp?/ geografia podziemna/ element wody w mitologii greckiej/ pozostałości pradawnej magii w starożytnych mitach/ mitologia rzymska i koncepcja mitu rzymskiego/ etruski składnik w starożytnej mitologii/ bohaterowie jako kategoria mitu/ recepcja mitu antycznego w kulturze europejskiej/ starożytność jako mit we współczesnej kulturze masowej.</i>	ZIMOWY	30	Zaliczenie z oceną	środa	14.15-15.45	3.129
2.	prof. dr hab. EWA DOMAŃSKA Wydział Historii UAM mgr TAYNNA MENDONÇA MARINO (Brazylia)	ECOCIDES AND GENOCIDES - A PLANETARY PERSPECTIVE¹ (Ekobójstwa i ludobójstwa – perspektywa planetarna) <i>Analiza i omówienie przypadków ekobójstwa i ludobójstwa w historii i współzależności ich wystąpienia. Zagadnienie uniwersalizacji pojęcia holokaustu, charakterystyka różnych jego rodzajów (Holokaust Żydów, holokaust nuklearny, holokaust zwierząt, holokaust środowiska). Problematyka antropocentryzmu i dehumanizacji rozpatrywanych w kontekście ekobójstw i ludobójstw.</i> UWAGA: wymóg znajomości języka angielskiego				środa	12.30-14.00	3.134
3.	prof. dr hab. EWA DOMAŃSKA Wydział Historii UAM	NOWE TENDENCJE WSPÓŁCZESNEJ HISTORIOGRAFII <i>Zapoznanie studentów z najnowszymi tendencjami w badaniach historycznych i podejmowanymi w ich ramach dyskusjami na temat problemów tworzenia wiedzy o przeszłości i jej społecznej użyteczności. Rozważania prowadzone będą w kontekście debat toczonych we współczesnej humanistyce na temat ludzkiej kondycji,</i>				poniedziałek	12.30-14.00	3.95

¹ Zapisy na zajęcia anglojęzyczne: indywidualnie za pośrednictwem mgr. inż. Wojciecha Nowackiego – wydziałowego koordynatora USOS (histwn@amu.edu.pl).

		<p>tożsamości, pamięci przepracowywania tzw. „trudnej przeszłości” oraz relacji człowieka ze środowiskiem i nie-ludzkimi twórcami przeszłości. Omówione zostaną takie tendencje i perspektywy badawcze czy/ i subdyscypliny badań historycznych, jak. m.in. historia transnarodowa, historia masowych zbrodni i ludobójstw, historia forensyczna/sądowa, historia wizualna, historia dźwiękowa, historia emocji, historia środowiskowa i historia roślinna, historia zwierząt, nowa historia kultury materialnej i historia rzeczy, których sposób uprawiania zmienia się pod wpływem zachodzącej zmiany paradygmatycznej i procesów ekologizacji i naturalizacji humanistyki.</p>						
4.	<p>prof. dr hab. LUKAŚ FASORA Uniwersytet Masaryka w Brnie, Czechy</p>	<p>PAŃSTWO CZECHOSŁOWACKIE 1918-1939: WIZJE I RZECZYWISTOŚĆ</p> <p><i>Główne kierunki rozwoju politycznego, gospodarczego i społecznego Czechosłowacji 1918–1939 w kontekście środkowoeuropejskim. Zagadnienia: koniec czeskiej lojalności wobec Habsburgów i "odbudowa czeskiej państwowości" (1914-1918) w kontekście zmian w Europie Środkowej i Środkowo-Wschodniej/ państwo czechosłowackie jako "ulubieniec Ententy" i "bękart Wersalu/ kwestia narodowa jako kluczowy problem państwa czechosłowackiego/ Czechosłowacja jako "wyspa demokracji": system polityczny, jakość demokracji i jej granice/ gospodarka i siła gospodarczo-polityczna/ Słowacja w międzywojennej Czechosłowacji/ Ruś Zakarpacka w międzywojennej Czechosłowacji/ stare i nowe elity władzy w okresie międzywojennym/ sekularyzacja i rekonfesjonalizacja: Czechosłowacja jako państwo neo-husyckie?/ kwestia socjalna w okresie międzywojennym/ polityka zagraniczna/ Monachium/ II Republika Czechosłowacka (1938–1939) i "rewolucja jesienna": katastrofa narodowa i rewitalizacja.</i></p>				piątek	12.30-14.00	MS Teams
5.	<p>prof. dr hab. MACIEJ FORYCKI Wydział Historii UAM</p>	<p>SIEDZIBY WŁADZY NOWOŻYTNEJ EUROPY</p> <p><i>Wersal, Wenecja, Genewa, Eskurial, Sziflik, Topkapi, Petersburg, Cuzco – oto wybrane siedziby władzy, które wspaniale oddają ducha systemu instytucjonalnego i rolę władcy w państwach nowożytnych. Celem wykładu jest pokazanie w jaki sposób rezydencje odzwierciedlały specyfikę kultury politycznej krajów tak odmiennych na przestrzeni trzech stuleci (XVI-XVIII), jak: republikańskie kantony szwajcarskie, oligarchiczne państwa włoskie,</i></p>				poniedziałek	12.30-14.00	3.132

		<i>absolutystyczne monarchie zachodnioeuropejskie, despotie wschodnich rubieży Europy czy imperia Azji i Ameryki.</i>							
6.	prof. UAM dr hab. IGOR KRASZEWSKI Wydział Historii UAM	DYNASTIE I DWORY EUROPEJSKIE W EPOCE NOWOŻYTNEJ <i>Wprowadzenie do świata dworów i dynastii europejskich od średniowiecza po współczesność, ze szczególnym uwzględnieniem epoki nowożytnej. W pierwszej części omówione są metody badawcze, pomagające zrozumieć funkcjonowanie dynastii jako podmiotu historycznego. Część druga skupia się na szeroko rozumianych zagadnieniach genealogii dynastycznej, a trzecia analizowaniu różnych figur i ról władcy.</i>					środa	12.30-14.00	3.132
7.	prof. dr hab. OLEG PETRECZKO Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Iwana Franki w Drohobyczu	ADMINISTRACJA PUBLICZNA I FINANSE WE WCZESNYM CESARSTWIE RZYMSKIM Zagadnienia <i>Cesarze i propaganda polityczna. Polityka dynastyczna/ Senat/ Represje polityczne/ gromadzenia ludowe, magistraty/ Biurokracja cesarska/ Zmiany w administrowaniu prowincjami okresie pryncypatu. Miasta/ Źródła napelnienia skarbcza cesarskiego/ Kontrola finansowa.</i>					piątek	17.45-19.15	MS Teams
8.	prof. UAM dr hab. ŁUKASZ RÓŻYCKI Wydział Historii UAM	WAR AND SOCIETY IN THE ANCIENT WORLD² <i>Historia wojen i wojskowości w starożytności z uwzględnieniem historii społecznej.</i> UWAGA: wymóg znajomości języka angielskiego					środa	14.15-15.45	1.44
9.	prof. UAM dr hab. WOJCIECH SAJKOWSKI Wydział Historii UAM	OD BARBARZYŃCY DO DOBREGO DZIKUSA. WYOBRAŻENIA EUROPEJCZYKÓW NA TEMAT LUDÓW MNIEJ ROZWINIĘTYCH CYWILIZACYJNIE <i>Historia kształtowania się europejskiego spojrzenia na społeczności uznawane za mniej cywilizowane, zamieszkujące zarówno kraje uważane za egzotyczne (Indianie, Hotentoci), jak i peryferia Europy (Morlacy, Lapończycy). Mechanizmy kształtowania się stereotypów dotyczących tych społeczności ludzkich na przestrzeni wieków. Związek między stereotypami funkcjonującymi w</i>					czwartek	9.00-10.30	3.67

² Zapisy na zajęcia anglojęzyczne: indywidualnie za pośrednictwem mgr. inż. Wojciecha Nowackiego – wydziałowego koordynatora USOS (histwn@amu.edu.pl).

		<p>przeszłości a sytuacją istniejącą współcześnie (współczesnym postrzeganiem ucywilizowania i nieucywilizowania, w tym przedstawień społeczności nieucywilizowanych we współczesnej popkulturze). Tematy wykładu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza i ewolucja pojęcia „barbarzyństwa” i innych określeń „innego” w czasach starożytnych i średniowieczu. 2. Wyobrażenia ludów nieucywilizowanych w dobie wielkich odkryć geograficznych (perspektywa hiszpańska, portugalska i holenderska). 3. Wyobrażenia ludów uznawanych za prymitywne w XVI i w XVII w. (perspektywa angielska i francuska) 4. Wyobrażenia ludów prymitywnych w literaturze podróżniczej w XVII i XVIII w. a narodziny antropologii. 5. Przedstawienia społeczności nieucywilizowanych w pismach antropologicznych doby Oświecenia. 6. Przedstawienia społeczności nieucywilizowanych w literaturze pięknej doby Oświecenia. 7. „Europejscy barbarzyńcy” w perspektywie historiografii oświeceniowej. 8. Wyobrażenia „dzikusów” europejskich. 9. Polska recepcja nowożytnego obrazu społeczności nieucywilizowanych 10. Obraz ludów "nieucywilizowanych w XVIII i XIX w. a kształtowanie się teorii ras ludzkich. 						
10.	<p>prof. UAM dr hab. DARIUSZ SIKORSKI Wydział Historii UAM</p>	<p>POCZĄTKI POLSKI – ZUPEŁNIE INNA HISTORIA</p> <p><i>Celem wykładu jest przede wszystkim pokazanie słuchaczom, jak historycy poznają przeszłość na przykładzie dość wąskiego problemu jakim jest początek państwa polskiego. Na podstawie przykładów odwołujących się do konkretnych wąskich zagadnień badawczych, będących częściami zasadniczego tematu, zostaną pokazane „kulisy” pracy historyka - począwszy od kwestii źródłowych, przez różnorodne możliwości interpretacji źródeł, po odmienne sposoby łączenia danych faktograficznych w większą całość. Problem początków państwa polskiego jest z natury rzeczy zagadnieniem wymagającym podejścia interdyscyplinarnego (archeologia, językoznawstwo, historia sztuki, nauki przyrodnicze), dlatego zostaną pokazane możliwości i granice poznawcze innych dyscyplin badawczych. Wykład skierowany jest dla studentów chcących poznać, jak powstaje wiedza o przeszłości na poziomie badań</i></p>				poniedziałek	12.30-14.00	3.67

		<i>konkretnego problemu.</i>						
11.	prof. dr hab. DOROTA SKOTARCZAK	KULTURA POPULARNA W POLSCE W XX W. <i>Historia kultury popularnej w Polsce w XX wieku. Literatura popularna, film, radio i piosenka w Dwudziestoleciu; socrealizm; odwilż w kulturze; literatura, film i telewizja w PRL.</i>				czwartek	9.00-10.30	1.44
12.	prof. dr hab. ALEKSIEJ WASILIEW National Research University Higher School of Economics	EUROPA ŚRODKOWA I WSCHODNIA: HISTORIA, PAMIĘĆ, TOŻSAMOŚĆ <i>Procesy formowania się narodów w Europie Środkowej i Wschodniej oraz rola pamięci historycznej w systemie tożsamości narodowej. Omówione zostaną główne narracje dotyczące przeszłości leżące u podstaw tożsamości narodowych regionu. Szczególny nacisk zostanie położony na rolę nauki historycznej jako źródła obrazów pamięci narodowej.</i> Zagadnienia: <i>Historia pojęć "Europa Wschodnia" i „Europa Środkowa” oraz ich znaczenie w różnych kontekstach historyczno-kulturowych/ Zjawisko „pamięci historycznej” — zbiorowa, społeczna, kulturowa/ Mechanizmy związane z relacją pamięci i tożsamości/ Procesy historyczne związane z powstawaniem narodów w Europie Wschodniej I Środkowej/ Krytyczna analiza polityki pamięci w Europie Wschodniej I Środkowej w różnych okresach historycznych/ Wpływu kontekstów postimperialnych, postkolonialnych i posttotalitarnych na kształtowanie specyfiki pamięci i tożsamości w Europie Wschodniej I Środkowej/ Rola nauki historycznej w tworzeniu narracji pamięci narodowej w Europie Wschodniej i Środkowej.</i>				piątek	17.45-19.15	MS Teams

Lp.	Wykładowca	Temat	Semestr	Liczba godz.	Forma zaliczenia	Dzień	Godz.	Sala
1.	dr ANNA CHUDZIŃSKA Wydział Historii UAM	(NIE)ZNANE KOBIETY W DZIEJACH – FAKTY I MITY <i>Specyfika badań historycznych nad kobietami i podkreślenie ich znaczenia w dotychczasowej historiografii. Sposoby konceptualizowania przedmiotu badań „historii kobiet” oraz wpływ historycznych przemian społecznych, gospodarczych, politycznych oraz kulturowych z perspektywy sytuacji kobiet</i>	Letni	30	Zaliczenie z oceną			

		<i>oraz relacji płci, ze szczególnym uwzględnieniem procesu emancypacji kobiet w Polsce i na świecie.</i>						
2.	prof. UAM dr hab. MACIEJ DORNA Wydział Historii UAM	ZAKON KRZYŻACKI I JEGO PAŃSTWO W PRUSACH <i>Tematem wykładu będą dzieje zakonu krzyżackiego od momentu jego powstania u schyłku XII w. aż do czasów współczesnych, a także dzieje państwa stworzonego przez Zakon w Prusach do momentu sekularyzacji tego państwa w 1525 r. Pomimo położenia głównego akcentu na pruskim wątku dziejów zakonu krzyżackiego, w wykładzie zostaną uwzględnione również wszystkie pozapruskie aspekty dziejów Zakonu – jego działalność na terenie Ziemi Świętej, Europy południowej, zachodniej i środkowej oraz na terenie Inflant.</i>						
3.	dr hab. ELENA KLENINA Wydział Historii UAM	KRYM – MIĘDZY WSCHODEM I ZACHODEM: ASPEKTY HISTORYCZNE I SPOŁECZNO-EKONOMICZNE <i>Charakterystyka historycznych i społeczno-politycznych procesów na Krymie; geneza i charakterystyka przyczyn powstawania konfliktów wojenno-politycznych na terenie Półwyspu Krymskiego w antyku i średniowieczu; przybliżenie głównych kierunków rozwoju gospodarczego miast greckich na terenie Półwyspu Krymskiego; zapoznanie z wybranymi zagadnieniami gospodarczymi w okresie antyku i średniowiecza w kontekście relacji lokalnych i ponadlokalnych.</i>						
4.	prof. UAM dr hab. CHRIS KORTEN Wydział Historii UAM	HISTORY OF ENTERTAINMENT IN THE UNITED STATES, 20TH CENTURY³ <i>Historia kulturalna i społeczna Stanów Zjednoczonych w XX wieku opowiedziana przez pryzmat rozrywki/ Mniejszości etniczne, w tym zwłaszcza Afroamerykanie, a także kobiety. Prymitywne początki wodewilu i burleski po bardziej zaawansowane formy sztuki, w tym jazz, rock n' roll i hip hop. Komedia i aktorstwo – w hollywoodzkich filmach – zostaną omówione poprzez doświadczenia kobiet i Afroamerykanów.</i> UWAGA: wymóg znajomości języka angielskiego						
5.	prof. UAM dr hab. IGOR KRASZEWSKI	TOLKIEN I HISTORIA. TWORZENIE CZY ODTWARZANIE PRZESZŁOŚCI						

³ Zapisy u wydziałowego koordynatora USOS.

	Wydział Historii UAM	<i>Twórczość Tolkiena analizowana z punktu widzenia warsztatu pisarskiego historyka. Charakterystyka metody pisarskiej Tolkiena; metody tworzenia głębi historycznej w świecie wykreowanym; wątki relacji historii realnej do historii stwarzanej.</i>						
6.	prof. UAM dr hab. MARZENA MATLA Wydział Historii UAM	POLACY – CZESI – WĘGRZY: TRUDNE SĄSIEDZTWO <i>Celem zajęć jest zapoznanie studentów z drogami formowania się Europy Środkowej, tj. państw Piastów, Arpadów i Przemyslidów we wzajemnych interakcjach oraz podstawami kształtowania się wczesnych „narodów”: polskiego, czeskiego i węgierskiego. Nacisk zostanie położony na rolę wzajemnych relacji politycznych i dynastycznych w tych procesach, ukazanie uwarunkowań współdziałania i konfliktów, kształtowania wczesnej świadomości narodowej w Polsce, Czechach i na Węgrzech, przybliżenie wzajemnego postrzegania poszczególnych nacji i jego przyczyn oraz kształtowania się wzajemnych stereotypów.</i>						
7.	dr ANDREA MARIANI Wydział Historii UAM	HISTORIA I KULTURA WŁOCH <i>Historia najnowsza i kultura Włoch; zarys historii politycznej i społecznej Włoch od uzyskania niepodległości do końca XX wieku; włoskie symbole narodowe, piłka nożna i kolarstwo, kuchnia, mafia, korupcja i media.</i>						
8.	dr TYTUS MIKOŁAJCZAK Wydział Historii UAM	STAROŻYTNY BLISKI WSCHÓD OD ACHEMENIDÓW DO SASANIDÓW <i>Wybrane zagadnienia z historii starożytnego Bliskiego Wschodu od ok. VI w. p.n.e. po ok. VII w. n.e.</i>						
9.	prof. UAM dr hab. PIOTR OKULEWICZ Wydział Historii UAM	NIE TYLKO NIEMEN I BUDKA SUFLERA, CZYLI KRĘTE ŚCIEŻKI MUZYKI ROCKOWEJ W PRL <i>Wybrane problemy narodzin zjawiska muzyki młodzieżowej w PRL; geneza powstania, rozwoju i ewolucji nowych nurtów muzycznych na tle przemian politycznych i społecznych Polski pod panowaniem komunistów.</i>						
10.	prof. UAM dr hab. REGINA PACANOWSKA Wydział Historii UAM	MODERNIZACJA POLSKI PO 1989 ROKU <i>Przemiany społeczno- gospodarcze w regionie wielkopolskim na tle kraju.</i>						

11.	prof. UAM dr hab. ŁUKASZ RÓŻYCKI Wydział Historii UAM	WAR AND WARFARE IN LATE ANTIQUITY⁴ <i>Wojkowość rzymska i barbarzyńska w późnym antyku.</i> <i>UWAGA: wymóg znajomości języka angielskiego</i>						
-----	---	---	--	--	--	--	--	--

⁴ Zapisy na zajęcia anglojęzyczne: indywidualnie za pośrednictwem mgr. inż. Wojciecha Nowackiego – wydziałowego koordynatora USOS (histwn@amu.edu.pl).